Växjö kommun

Internbudget 2026,

Kultur- och fritidsnämnden

www.vaxjo.se

Informationsklassning: Intern

Innehållsförteckning

Ordförandes inledning ... 3

Omvärldsanalys ... 4

Nämndens uppdrag och ansvar ... 6

Huvudprocesser - mål och uppdrag ... 8

Utbilda för ett livslångt lärande ... 8

Utveckla och förvalta en växande och trygg stad, tätort och landsbygd ... 9

Möjliggöra en aktiv fritid ... 11

Styra och stödja för en hållbar utveckling ... 17

Barn och ungas välbefinnande ska vara gott ... 18

Alla som bor, verkar och lever i Växjö kommun ska känna trygghet och tillit ... 18

Kommunen har en effektiv och långsiktig ekonomistyrning som präglas av en god ekonomisk hushållning av gemensamma resurser ... 18

Personalpolitisk inriktning ... 19

Ekonomi ... 20

Driftbudget exklusive kapitalkostnader ... 20

Driftbudget kapitalkostnader ... 21

Investeringsbudget ... 22

Informationsklassning: Intern

Ordförandes inledning

Alla människor ska ha rätt till en meningsfull fritid som främjar både gemenskap och en bättre hälsa.

Kultur- och fritidsnämnden har ett tydligt uppdrag: att ge alla som bor i Växjö kommun en möjlighet att delta, att utvecklas och att känna tillhörighet - oavsett bakgrund eller ålder.

En fritid med ett rikt kultur- och föreningsliv där människor från olika delar av samhället möts. Genom satsningar på kultur- och fritidsaktiviteter och idrott bidrar vi till bättre förutsättningar för att nå ett jämlikt samhälle. Resurserna för arbetet med ungas frias tid och hälsa utökas och ska bland annat användas till att, tillsammans med föreningslivet, möta unga på fler platser i kommunen. Vi inför förutsättningar för att starta en eller flera fritidsklubbar tillsammans med civilsamhället.

Fritidsbankens arbete fortsätter så att fler får möjlighet att låna fritidsutrustning och ha en aktiv fritid. Vi inför ett nytt aktivitetsstöd för personer 67 plus, för ett aktivt liv hela livet. Under året utökas den avgiftsfria simskolan till att även gälla barn i årskurs 2. Vi skapar fler kulturarrangemang med ett särskilt fokus på att nå barn och unga i hela kommunen.

I Växjö kommun har både bredd- och elitidrott en självklar plats. Under 2026 gör vi en särskild satsning på jämlik elitidrott så att fler elitidrottare ska kunna fortsätta med sin idrott.

Föreningsbidraget justeras och höjd tas för att kunna möta de ökade kostnaderna för de föreningsägda anläggningarna. Vi utreder en modell för att sänka deltagaravgifterna.

Bildning, konst och kultur är viktiga delar i det demokratiska samhället. För att dämpa effekten av att staten sänker bidragen till studieförbunden stärker vi istället vårt stöd till studieförbunden.

Vi inför ett nytt litteraturpris för barn- och ungdomslitteratur som kommer delas ut vartannat år.

Kulturföreningar ges möjlighet till investerings- och projektstöd för att främja ett levande kulturliv och alls rätt till kultur. Tillgången till biblioteken stärks och ett till Meröppet bibliotek öppnas.

I Växjö kommun ska det finnas tillgång till mötesplatser och inspirerande utemiljöer likväl som ändamålsenliga lokaler och anläggningar för att bedriva kultur- och fritidsverksamhet på jämlika villkor. Det skapar goda förutsättningar för alla att utvecklas och ta del av kultur- och fritidsaktiviteter oavsett bostadsområde och socioekonomiska förhållanden. Kultur- och fritidsnämnden bidrar genom sin verksamhet till att Växjö kommun blir en mer jämlik och trygg plats att bo och leva på. Ett aktivt fritidsliv med rikt kulturliv och en stark föreningsrörelse möjliggör detta. När alla får vara med och känna att de har en plats i samhället så bygger vi kommunen stark.

Martina Forsberg (S), ordförande kultur- och fritidsnämnden

Informationsklassning: Intern

Omvärldsanalys

Kultur- och fritidsnämnden påverkas av flera samhällstrender som förändrar förutsättningarna för uppdraget. Förvaltningens medarbetare har gemensamt identifierat fyra trender som bedöms ha särskilt stor betydelse de kommande åren.

Invånare med alltmer olika livsvillkor

På övergripande nivå har livsvillkoren i Sverige förbättrats, men bakom medelvärdena döljer sig ökade skillnader mellan grupper. Ojämlikheter märks inom utbildning, inkomster, hälsa och boende. Boendesegregation riskerar att förstärka splittring och minska tilliten i samhället. Strukturella faktorer som föräldrars inkomst och utbildningsnivå, kön, kulturell bakgrund och geografisk tillhörighet påverkar ungas möjligheter att delta i kultur- och fritidsaktiviteter. Föreningslivet speglar ofta ojämlikheten i samhället, och traditionella organisationsformer kan upplevas som svårbegripliga för nya grupper. Samtidigt har den fysiska aktiviteten minskat medan psykisk ohälsa har ökat, särskilt bland unga tjejer.

För kultur- och fritidsnämnden innebär detta ett ökat behov av att arbeta kompensatoriskt och skapa inkluderande verksamheter. Trösklarna till deltagande måste sänkas och uppsökande arbete blir avgörande för att nå unga som annars riskerar att stå utanför. Samverkan med skola, föreningsliv och socialtjänst är centralt.

Demokratin och förtroendet för samhällsinstitutionerna utmanas

Sverige är en fungerande demokrati med fria val och yttrandefrihet, men valdeltagandet minskar i flera områden och skillnaderna mellan grupper ökar. Desinformation och välfärdsbrottslighet riskerar att urholka förtroendet för samhällsinstitutioner. När unga inte deltar i beslutsprocesser går viktiga perspektiv förlorade. Polarisering och hård ton i debatten kan skapa misstro och självcensur.

Kultur- och fritidsnämnden har en viktig roll i att värna demokratin lokalt genom att skapa öppna mötesplatser för dialog, inflytande och delaktighet. Genom att arbeta med medskapande, tillförlitlig information och reella möjligheter för unga att påverka, kan förtroendet för kommunen stärkas och det offentliga samtalet fördjupas.

Samspel mellan människa, teknologi och kunskap i nya format

Den snabba teknikutvecklingen förändrar hur människor kommunicerar, lär sig och tillbringar sin fritid. Ökad skärmtid och stillasittande påverkar hälsan negativt, samtidigt som digitaliseringen öppnar upp nya möjligheter för innovation. Digitala verktyg kan effektivisera processer, förbättra service och skapa nya typer av aktiviteter och upplevelser. Men tekniken riskerar också att förstärka redan existerande kunskapsklyftor. Kraven på informationssäkerhet skärps i en alltmer osäker omvärld.

För nämnden innebär det att digital verksamhetsutveckling behöver kombineras med fysiska mötesplatser och rörelsefrämjande aktiviteter. Nämnden kan bidra till att minska den digitala klyftan genom att erbjuda både tillgång till teknik och stöd för lärande. Ett systematiskt arbete med informationssäkerhet ska vara en självklar del av verksamheten.

Informationsklassning: Intern

Den demografiska utvecklingen och nya krav på välfärden driver på förändring

Andelen äldre ökar samtidigt som barnafödandet minskar, vilket påverkar behov, efterfrågan och kommunens ekonomiska förutsättningar. Att fler bibehåller en god hälsa högt upp i åldern är avgörande för att klara välfärden. Invånarna har också allt högre förväntningar på valfrihet och individanpassning. Föreningslivet lyfts fram som en nyckelaktör i ett socialt hållbart samhälle, men ungas engagemang minskar, vilket utmanar både bidragssystem och traditionella organisationsformer.

Nämnden behöver möta både äldre invånares behov av meningsfulla aktiviteter och ungas förändrade sätt att engagera sig. Verksamheten måste vara flexibel med utrymme för både etablerade och nya former av deltagande, samarbete och stöd.

Vägen framåt

Kultur- och fritidsnämnden står sammanfattningsvis inför en tid där skillnader i livsvillkor, teknisk omställning, demografiska förändringar och minskat förtroende för det offentliga ställer nya krav på verksamheten. För att möta dessa utmaningar behöver nämnden arbeta målinriktat för att säkerställa ett inkluderande kultur- och fritidsutbud som bygger på jämlikhet och delaktighet och som främjar en god hälsa.

Informationsklassning: Intern

Nämndens uppdrag och ansvar

Kultur- och fritidsnämnden får sitt uppdrag från kommunfullmäktige och ska genomföra de uppdrag som fullmäktige definierat utifrån befintliga förutsättningar och arbetsformer. Kultur- och fritidsnämndens förutsättningar och arbetsformer styrs genom gällande reglemente, Arbetsformer för styrelser och nämnder i Växjö kommun. Kultur- och fritidsnämnden ska regelmässigt rapportera till fullmäktige om hur verksamheten och ekonomin utvecklas.

Kultur- och fritidsnämnden består av femton ledamöter och femton ersättare med en mandatperiod på fyra år. Nämnden planerar årligen för nio nämndssammanträden. Kultur- och fritidsnämndens arbetsutskott består av fem ledamöter och fem ersättare. Arbetsutskottet sammanträder inför varje ordinarie nämnd. Kultur- och fritidsnämndens förvaltningsorgan är kultur- och fritidsförvaltningen.

Ansvarsområde utifrån reglementet

- Kultur-och fritidsnämnden är Växjö kommuns organ för kultur- och fritidsfrågor exklusive Växjö kommuns fritidsgårdsverksamhet.
- Kultur- och fritidsnämnden ska följa utvecklingen inom sitt verksamhetsområde och ta nödvändiga initiativ för utveckling och förbättring av verksamheten.
- Kultur- och fritidsnämnden ansvarar för allmän kultur- och fritidsverksamhet i kommunen.
- Kultur- och fritidsnämnden ansvarar för kommunens folkbiblioteksverksamhet samt för konst- och konsthallsverksamhet.
- Kultur- och fritidsnämnden ansvarar för idrotts- och friluftsanläggningar, badplatser, spår och leder.
- Kultur- och fritidsnämnden ansvarar för registrering och tillståndsgivning enligt lotterilagen.
- Kultur- och fritidsnämnden ansvarar för bokning och uthyrning av utomhus- och inomhusanläggningar samt Växjöskolornas gymnastiksalar under kvällstid och helger.
- Kultur- och fritidsnämnden ansvarar för ekonomiskt och konsultativt stöd till föreningar, studieorganisationer och andra med verksamhet inom kultur- eller fritidsområdet.
- Kultur- och fritidsnämnden ansvarar för kommunens samarbete med Regionteatern Blekinge Kronoberg och Kulturparken Småland AB.
- Kultur- och fritidsnämnden ansvarar även för utbetalning av kommunens beviljade årliga bidrag till dessa organisationer.
- Kultur- och fritidsnämnden ska se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige bestämt, de föreskrifter som kan finnas i lag eller förordning samt bestämmelser i detta reglemente.
- Kultur- och fritidsnämnden ansvarar för Fristadsprogrammet i Växjö.

Informationsklassning: Intern

Styrdokument

Utöver kultur- och fritidsnämndens reglemente styrs nämndens verksamhet av kommunfullmäktiges budget med verksamhetsplan samt de planer, program och policydokument som finns fastställda i Växjö kommun. Utifrån kommunfullmäktiges budget och den politiska viljeinriktningen beslutas kultur- och fritidsnämndens internbudget med tillhörande verksamhetsplan. Kultur- och fritidsnämnden ansvarar för kommunens folkbibliotek som styrs av bibliotekslagen som konkretiseras i Växjö kommuns biblioteksplan. Specifikt för nämndens verksamhetsområde är också riktlinjer för föreningsbidrag och stöd samt Växjö kommuns kultur- och fritidsplan.

Uppföljning och analys

Kultur- och fritidsnämndens verksamhetsstyrningsprocess bygger på kommunkoncernens årscykel för planering, uppföljning och analys. Kultur- och fritidsnämnden utgör den politiska ledningen för kultur- och fritidsförvaltningen. Förvaltningen rapporterar löpande till nämnden i samband med nämndsammanträden. Genom kommunens verksamhetssystem genomför kultur- och fritidsnämnden kontinuerliga uppföljningar av verksamhetens uppdrag i förhållande till aktuella målbilder och planer likväl som riktningsmål, nyckeltal och huvudprocesser som nämnden är involverad i.

Utöver uppföljningarna genomförs intern kontroll för att säkerställa att nämndens verksamheter bedrivs ändamålsenligt utifrån ekonomisk synpunkt och med hänsyn till arbetet med sjukfrånvaro. Granskningskontrollerna dokumenteras i intern kontrollplan och följs upp vid delår och årsbokslut. Analysen av uppföljningarna ger tillsammans med omvärldsanalysen god möjlighet att identifiera framgångar och utvecklingsområden inom nämndens verksamhetsområde. Nämndens ekonomiska status och drift av verksamheten beskrivs i delårsrapporter samt årsredovisningen. Anvisningar för delårsrapport och årsredovisning meddelas av kommunstyrelsen.

Informationsklassning: Intern

Huvudprocesser - mål och uppdrag

Växjö kommun arbetar i processer utifrån den service vi tillhandahåller invånare, företag och besökare. Väl definierade arbetsflöden borgar för en hög kvalitet och effektivitet i verksamheten. Varje process har riktningsmål som utvärderas i samband med bokslut. Målen utvärderas med de av KF definierade nyckeltalen för resultat och kvalitet samt kostnadseffektivitet.

För att fördjupa och bredda den interna styrningen och uppföljningen av nämndens verksamhet kan nämnden komplettera med egna nyckeltal. Dessa nämndspecifika nyckeltal fungerar dock inte som indikatorer för måluppfyllelse.

Symbolförklaring

KF Uppdraget/nyckeltalet är beslutat av kommunfullmäktige
N/S Uppdraget/nyckeltalet är beslutat av nämnd/styrelse
R/K Nyckeltalet mäter resultat/kvalitet
E Nyckeltalet mäter effektivitet

Utbilda för ett livslångt lärande

Strategisk riktning

Genom att stimulera nyfikenhet och lärande i alla åldrar stärker kultur- och fritidsnämnden både individens och kommunens långsiktiga utveckling. Biblioteken, Växjö konsthall och Det fria ordets hus uppmuntrar till bildning, kreativitet och samtal. Den öppna fritidsverksamheten, liksom stödet till föreningsliv och studieförbund, skapar viktiga möten där lärande sker i vardagen – i gemenskap med andra och på egna villkor.

Kulturtrappan

Samarbete sker med utbildningsnämnden i genomförandet av kulturtrappan som innebär att elever i kommunens förskolor och grundskolor får minst en kulturupplevelse per läsår. Det är en garant för att alla barn och unga får del av kultur under sin uppväxt. Kulturtrappan innehåller också en lektion i yttrandefrihet och demokrati, med målet att öka kunskap och stärka samhällsengagemanget hos eleverna. Nämnden utökar de pedagogiska resurserna på biblioteket och konsthallen för arbetet med kulturtrappan.

Informationsklassning: Intern

Ökad fysisk aktivitet

För att främja fysisk aktivitet görs flera insatser där kultur- och fritidsnämnden är delaktig genom Pep kommun. Arbetet med att skapa gröna och aktiva utemiljöer fortsätter. Genom investeringar i skolors och förskolors utemiljöer förbättras både den fysiska och psykiska hälsan hos barn och unga, samtidigt som klimatanpassningen stärks. Satsningar görs brett i kommunen på hållbara, hälsosamma och aktiva resor till och från skolan. Utomhuspedagogiken och lärandet i naturen stärks genom etableringen av en naturskola.

Alla barn ska stimuleras i sitt lärande och alla elever ska nå kunskapsmålen

Beslutad av	Uppdrag	Finansiering	Uppdraget berör följande målbild/er HV 2030
KF	Uppdrag om att jobba mer med gröna och aktiva utemiljöer, takparker, gröna tak mm	Investering	Växande och inkluderande

Utveckla och förvalta en växande och trygg stad, tätort och landsbygd

Strategisk riktning

Kultur- och fritidsnämndens anläggningar och mötesplatser spelar en central roll i byggandet av en hållbar kommun. Genom att erbjuda tillgängliga platser för idrott, kultur och social samvaro bidrar nämnden till en god hälsa och ökad livskvalitet för invånare i alla åldrar. Offentlig konst gör våra miljöer mer levande och stärker platsens identitet och attraktionskraft.

Strategisk anläggningsplanering

Demografin förändras med en växande andel äldre samtidigt som behov och efterfrågan hos invånare och civilsamhället skiftar över tid. För att möta framtidens behov krävs långsiktighet och helhetssyn där olika samhällsintressen vägs samman. Den strategiska planeringen för fritidsanläggningar, bibliotek och kulturlokaler utvecklas för att säkerställa smarta investeringar.

Friluftsliv

Genom satsningar på spår, leder och aktivitetsytor i hela kommunen skapas goda förutsättningar för friluftsliv och rekreation. Dessa miljöer bidrar till hälsa, välbefinnande och livskvalitet, samtidigt som de stärker kommunens attraktivitet året runt. Badplatserna fungerar som gröna och blå

Informationsklassning: Intern

oaser för både invånare och besökare. Under året färdigställs en ny vandringsled runt Asasjön. Dialogforum genomförs med lokala friluftsorganisationer och fler aktiviteter anordnas med särskilt fokus på ovana friluftsutövare. Arbetet med att förtydliga ansvaret för investeringar och underhåll mellan kultur- och fritidsnämnden och samhällsbyggnadsnämnden fortsätter.

Attraktivt centrum

Arbetet med hållbar stadsplanering fortsätter och satsningar på trivsamma offentliga miljöer görs i hela kommunen. En särskild kraftsamling genomförs för ett attraktivt centrum där kultur, MAT-vinter och sommaraktiviteter bidrar till ett levande centrum.

Aktiv skoltransport

Barn och ungas möjligheter till lek och rörelse ska ingå i planeringen av staden och tätorterna. Trygga lek- och naturmiljöer ska finnas i hela kommunen. Skolvägar ska vara trygga och säkra med välplanerade cykelvägar och övergångsställen. Det aktiva arbetet för att fler ska gå och cykla till skolan förstärks och kultur- och fritidsnämnden medverkar i genomförandet av en informationskampanj.

Bättre fungerande och mer miljösmart samhällsplanering

Beslutad av	Uppdrag	Finansiering	Uppdraget berör följande målbild/er HV 2030
KF	Kraftsamling för ett levande centrum - grönska, kultur, människor. Växjö som sommarstad.	0,5 mkr	Grönt och hälsosamt

Beslutad av	Nyckeltal	Period	Utfall	Utfall kvinnor/flickor	Utfall män/pojkar	Utveckling över tid	Jämförelse större stad
RK	Fossila koldioxidutsläpp från Kultur- och fritidsnämnden (ton)	2024	2,1				

Samhällsplaneringen ska bidra till en ökad trygghet

Beslutad av	Uppdrag	Finansiering	Uppdraget berör följande målbild/er HV 2030
KF	Uppmana fler barn att cykla genom informationsprogram och fler säkra cykelvägar	1 mkr	Klimat- och miljösmart

Informationsklassning: Intern

Möjliggöra en aktiv fritid

Strategisk riktning

En aktiv fritid är en grundläggande förutsättning för gemenskap och hälsa. Kultur- och fritidsnämnden har en central roll i kommunens strategiska folkhälsoarbete och Kronobarnsmodellen. Genom att satsa på ett brett och tillgängligt utbud av kultur- och fritidsaktiviteter skapas möjligheter för fler att delta, växa och må bra – oavsett bakgrund, ålder eller livssituation. En jämlik tillgång till meningsfull fritid bidrar till att minska sociala skillnader, stärka sammanhållningen och främja ett livslångt välbefinnande.

Ungas fritid

Arbetet med ungas fritid och hälsa får ökade resurser som ska användas till att tillsammans med bland annat föreningslivet möta unga på fler platser i kommunen. Nämnden tar ansvar för att styra och samordna det gemensamma arbetet inom koncernen i nära samverkan med nämnden för arbete och välfärd, utbildningsnämnden, omsorgsnämnden och Vidingehem. Den förebyggande fritidsverksamheten ska utvecklas.

Unga ska ha inflytande över sin fritid. Den ungdomsdrivna verksamheten utökas till bland annat Teleborg. Fritidsklubb införs i samverkan med civilsamhället vilket innebär att avgiftsfria aktiviteter anordnas i anslutning till skoldagens slut, exempelvis i sporthallar eller på andra mötesplatser. Satsningarna på ökad fysisk aktivitet genom öppen verksamhet, läger och rörelsefrämjande utomhusmiljöer fortsätter och initiativen samordnas i Pep kommun. Fler kulturarrangemang för barn och unga arrangeras för att nå barn i hela kommunen, både i Växjö stad och på landsbygden.

Fritidsbanken fortsätter arbeta för att fler ska få tillgång till fritidsutrustning. Mötesplatsen för unga på Arenastaden blir en trygg plats i övergången mellan skola och andra fritidsaktiviteter. För att främja simkunnighet införs en termin med gratis simskola för barn som går i årskurs 2. Att hitta effektiva metoder för att nå de barn som annars inte tar del av simskolan är särskilt viktigt. Insatser görs även för att förbättra inkluderingen av unga med funktionsnedsättning i kultur, idrott och friluftsliv.

Barns möjligheter till en aktiv fritid ska inte avgöras av familjens ekonomi. När kostnaderna för att delta i föreningslivet ökar riskerar fler barn att ställas utanför gemenskapen. För att motverka detta utreds en modell för att sänka deltagaravgifterna, så att alla barn – oavsett ekonomiska förutsättningar – ges möjlighet att vara med och känna tillhörighet i föreningslivet.

Informationsklassning: Intern

Mötesplatser och anläggningar

Trygghet och tillgänglighet är en grundförutsättning för att fler ska vilja delta i fysisk aktivitet. Genom medvetna investeringar skapar kommunen miljöer som främjar både gemenskap och individens integritet. Nämnden genomför åtgärder för att säkerställa trygga omklädningsrum i kommunens idrottsanläggningar. Det kan till exempel innebära förbättrad möjlighet att byta om och duscha i avskildhet eller i könsneutrala utrymmen.

Arbetet med att skapa en ny, modern simanläggning på Bäckaslövsområdet fortsätter. Den nya simhallen ska möta kraven från såväl skolor som föreningar och allmänheten, och skapa bättre förutsättningar för simkunnighet, träning och rekreation för invånare i alla åldrar. Samtidigt påbörjas processen med att förbereda den nuvarande simhallen vid Växjösjön för ny publik verksamhet. Öppethållandet av Lammhultsbadet utökas så att badet är helgöppet under slutet av våren och början av hösten.

Konst, kultur och bibliotek

Konst, kultur och bildning är grundläggande för ett demokratiskt, öppet och hållbart samhälle. De stärker människors förmåga att tänka kritiskt, uttrycka sig fritt och delta aktivt i samhällslivet. Tillgången till biblioteken ska förbättras genom att utöka antalet meröppna bibliotek. Verksamheten utvecklas i linje med biblioteksplanen. Arbetet med att nå de enligt bibliotekslagen prioriterade grupperna är fortsatt av stor vikt. Upphandling av nytt bibliotekssystem påbörjas för att förbättra tillgänglighet och användarvänlighet. Budgeten för inköp av medier utökas för att möta efterfrågan och spegla mångfalden i samhället.

Samtidigt fortsätter satsningar på konst och kultur som inspirerar, utmanar och engagerar. Under året uppmärksammas Växjö konsthalls 20-årsjubileum, vilket blir en möjlighet att både blicka tillbaka på konsthallens betydelse och stärka dess roll som en öppen och nyskapande mötesplats för samtidskonst. Till minne av Pär Lagerkvist inrättas ett nytt pris, Lilla Lagerkvistpriset, som delas ut till en barnboksförfattare för att uppmärksamma och uppmuntra barns läsande. Arbetsstipendier delas ut till lokala kulturutövare.

Föreningsstöd

Ett starkt och mångsidigt föreningsliv är av stor vikt i ett inkluderande samhälle. Föreningarna skapar meningsfulla sammanhang för människor i alla åldrar – från barn och unga som hittar sin första fritidsaktivitet till äldre som fortsätter vara aktiva långt upp i livet. Genom föreningslivet stärks den lokala demokratin, frivilligheten och folkhälsan.

För att säkerställa ett fortsatt livskraftigt föreningsliv förstärks finansieringen av föreningsstöden. Nämnden tar över ansvaret för samtliga föreningsstöd gällande seniorer och personer med funktionsnedsättning från omsorgsnämnden. Ett aktivitetsstöd för personer över 67 år införs för att främja ett aktivt och socialt liv i den äldre åldersgruppen. Aktiviteterna är även bidragsgrundande för lokal- och anläggningsstöd. Investeringsstöd införs för kulturföreningar och det långsiktiga kulturstödet höjs för att främja ett levande kulturliv. Budgeten för projektstöd utökas inom både fritid och kultur. Studieförbundens arbete är viktigt för bildning och ett lokalt kulturliv. För att dämpa effekten av statens sänkta bidrag stärks därför stödet till deras arbete.

Informationsklassning: Intern

Jämlik elitidrott

Växjö ska vara en kommun där både bredd- och elitidrott kan utvecklas och blomstra. Ett starkt idrottsliv bygger på balans mellan bredd och spets, där alla ges möjlighet att utöva och utvecklas inom sin idrott utifrån egna förutsättningar och ambitioner. Det finns idag stora skillnader i förutsättningarna för aktiva som vill satsa på sin idrott, både mellan olika idrotter och mellan kvinnor och män. Växjö kommun kan inte helt utjämna dessa villkor, men ska aktivt verka för en mer jämlik elitidrottsmiljö. En tillfällig satsning görs på insatser som bidrar till mer jämlika förutsättningar för elitidrott.

Platsutveckling

Genom att utveckla befintliga platser med utgångspunkt i deras historia, identitet och sociala betydelse kan kommunen stärka både trivseln och den lokala sammanhållningen. En genomtänkt platsutveckling tar tillvara kulturmiljöernas unika värden samtidigt som den öppnar för nya uttryck, möten och aktiviteter. Ringsbergsområdet är en unik del av staden med potential. Miljön i området ska utvecklas och fler publika aktiviteter som kommer Växjöbor och tillresta till del ska genomföras. Samtidigt fortsätter arbetet med att göra Kronobergs slottsruin till ett tillgängligt besöksmål.

Evenemang

Evenemang spelar en viktig roll i att skapa engagemang, stolthet och gemenskap i kommunen. De bidrar till att levandegöra stadens rum och ger invånare och besökare tillfällen att mötas, vilket stärker den sociala sammanhållningen och känslan av tillhörighet. Samtidigt genererar evenemang ekonomiska och kreativa värden. De skapar intäkter för föreningsliv och näringsliv, lockar nya besökare och stärker Växjös profil som en attraktiv upplevelsekommun. Planeringen för SM-veckan, som har stor betydelse för den lokala idrotten och för utvecklingen av Växjö som evenemangsstad, fortskrider. Samtidigt utökar nämnden budgeten för kulturevenemang för att säkerställa ett brett och kvalitativt innehåll som når ut till hela kommunen.

Växjöbor ska kunna delta i och uppleva en kultur- och fritidsverksamhet av hög kvalitet

Beslutad av	Uppdrag	Finansiering	Uppdraget berör följande målbild/er HV 2030
N/S	Dela ut pris till barnboksförfattare - Lilla Lagerkvistpriset	Inom ram	Växande och inkluderande
N/S	Uppmärksamma Växjö konsthalls 20-årsjubileum	Inom ram	Växande och inkluderande
KF	Fritidsklubb med civilsamhället	0,5 mkr	Växande och inkluderande
KF	Säkerställa trygga omklädningsrum i kommunens idrottslokaler	Investering	Växande och inkluderande
KF	Inför en termin med gratis simskola för barn som går i årskurs 2	0,4 mkr	Växande och inkluderande
KF	Tillgängliggör ett levande kulturliv för delaktighet och allas rätt till kultur	3 mkr	Växande och inkluderande

Informationsklassning: Intern

Beslutad av	Uppdrag	Finansiering	Uppdraget berör följande målbild/er HV 2030
KF	Utöka antalet meröppna bibliotek	Inom ram	Växande och inkluderande
N/S	Dela ut arbetsstipendier till lokala kulturutövare	Inom ram	Växande och inkluderande
N/S	Utöka öppethållandet av Lammhultsbadet	Inom ram	Växande och inkluderande
N/S	Gör satsning på kulturarrangemang för barn och unga	Inom ram	Växande och inkluderande

Beslutad av	Nyckeltal	Period	Utfall	Utfall kvinnor/flickor	Utfall män/pojkar	Utveckling över tid	Jämförelse större stad
KF	Medborgarundersökningen - Bra möjlighet att nyttja kommunens idrotts- och motionsanläggningar, andel (%)	2024	81 %	79 %	83 %	↗	🟥
N/S	Aktiva låntagare i kommunala bibliotek, antal/1000 inv.	2024	250	311	167	↗	🟢
N/S	Kostnad allmän fritidsverksamhet, kr/inv	2024	416			↗	🟥
N/S	Kostnad idrotts- och fritidsanläggningar, kr/inv	2024	1 358			↘	🟢
N/S	Kostnad bibliotek, kr/inv	2024	592			↘	🟥
N/S	Kostnad allmän kulturverksamhet, kr/inv	2024	630			↘	🟢
N/S	Antal totalpoäng i naturvårdsverkets friluftsundersökning	2025	31			↗	🟥
N/S	Summa av totala antalet öppettimmar av alla övriga biblioteksserviceställen, timmar/vecka	2024	307			↗	🟥
N/S	Medborgarundersökningen - Bra utbud av böcker och tidskrifter i kommunens bibilotek, andel (%)	2024	95 %	97 %	93 %	↘	🟥
N/S	Medborgarundersökningen - Bra utbud av bibliotekets aktiviteter (t.ex. bokklubbar, författarbesök, sagostunder, utbildning), andel (%)	2024	85 %	97 %	72 %	↗	🟢
N/S	Medborgarundersökningen - Bra utbud av allmänna träningsplatser utomhus i kommunen, andel (%)	2024	73 %	78 %	70 %	↗	🟢

E

Informationsklassning: Intern

Beslutad av	Nyckeltal	Period	Utfall	Utfall kvinnor/flickor	Utfall män/pojkar	Utveckling över tid	Jämförelse större stad
N/S	Medborgarundersökningen - Bra utbud av friluftsområden i kommunen, andel (%)	2024	91 %	94 %	89 %		
N/S	Medborgarundersökningen - Skötsel av kommunens idrotts- och motionsanläggningar fungerar bra, andel (%)	2024	75 %	72 %	78 %		
N/S	Medborgarundersökningen - Bra digitalt utbud av böcker och tidskrifter i kommunens bibliotek, andel (%)	2024	91 %	92 %	89 %		
KF	Aktivitetstillfällen för barn och unga i kommunala bibliotek, antal/1000 inv 0-18 år	2024	41				
KF	LUPP: Hur mycket eller lite tycker du att det finns att göra på fritiden? Andel som svarat väldigt mycket eller ganska mycket, årskurs 8 grundskolan	2025					
KF	LUPP: Hur mycket eller lite tycker du att det finns att göra på fritiden? Andel som svarat väldigt mycket eller ganska mycket, årskurs 2 gymnasiet	2025					

I Växjö ska föreningar och civilsamhälle ges goda förutsättningar

Beslutad av	Uppdrag	Finansiering	Uppdraget berör följande målbild/er HV 2030
N/S	Gör satsning på jämlik elitidrott	Inom ram	Grönt och hälsosamt
KF	Fortsatt ökat stöd till studieförbunden	0,3 mkr	Grönt och hälsosamt
KF	Finansiering av föreningsstöd för ett starkt föreningsliv	4,4 mkr	Grönt och hälsosamt
KF	Investerings- och projektstöd till kulturföreningar	1,9 mkr	Grönt och hälsosamt
KF	Utred modell för sänkta deltagaravgifter för föreningar för barn och unga	Inom ram	Växande och inkluderande
KF	Inför aktivitetsstöd personer 67+	1,1 mkr	Växande och inkluderande

Informationsklassning: Intern

Beslutad av	Nyckeltal	Period	Utfall	Utfall kvinnor/flickor	Utfall män/pojkar	Utveckling över tid	Jämförelse större stad
KF	Deltagartillfällen i idrottsföreningar, antal/inv 7-20 år	2024	36	31	41	↗	●
KF	Medborgarundersökningen - Det lokala kultur- och nöjeslivet i kommunen är bra, andel (%)	2024	75 %	79 %	72 %	↘	■
N/S	Kostnad stöd till studieorganistaioner, kr/inv	2024	25			↘	●
KF	Studieförbundens deltagartimmar inom kultur, antal/inv.	2024	1			↘	■
KF	Deltagare i folkbildning - andel av befolkningen, kommun	2024	7 %	9 %	5 %	→	●
KF	Andel föreningsaktiva 3-20 år i Växjö kommun	2025					▬

Informationsklassning: Intern

Styra och stödja för en hållbar utveckling

Strategisk inriktning

Ett hållbart samhälle skapas genom en stark demokrati där de mänskliga rättigheterna respekteras. Målet är ett jämlikt och jämställt samhälle där alla som bor, lever och verkar i Växjö kommun ska känna att de är en del av samhället och kan påverka sina livsvillkor.

En framgångsrik omställning kräver att invånare, företag och besökare ges goda förutsättningar att bidra. I allt utvecklingsarbete behöver den som berörs ges möjlighet att involveras och påverka lösningarna. Kommunen ska vara skicklig i att involvera rätt målgrupper, vara transparent i beslutsprocesser och stärka invånarnas förmåga att aktivt delta i det demokratiska samhället. Barn och ungas inflytande är särskilt viktigt att beakta.

Jämlik barndom

Barns deltagande i fritidsaktiviteter skiljer sig åt mellan olika grupper och är beroende av faktorer som föräldrarnas sysselsättnings- och utbildningsnivå, ålder, kön och kulturell bakgrund. Växjö kommun har ett viktigt kompensatoriskt uppdrag. Nämnden deltar i framtagandet av åtgärder för en jämlik barndom som ska säkerställa att Växjö kommun ger barn och unga likvärdiga förutsättningar.

Service

Invånarnas upplevelse av service och bemötande påverkar förtroendet och uppfattningen av Växjö kommun. Hög servicegrad i alla kontakter bidrar till att skapa tillit. För att stärka kvaliteten analyseras invånarnas behov och erfarenheter. Utbildningsinsatser sker under året.

Stadsdel Teleborg

Teleborg ska utvecklas i nära samarbete med invånare, civilsamhälle och näringsliv. En mötesplats för ungdomar spelar en viktig roll för området. Kultur- och fritidsnämnden utökar den ungdomsdrivna verksamheten och stärker fritidsutbudet i samverkan med föreningsliv samt andra nämnder och bolag.

Säkerhet och beredskap

En god beredskap för olika typer av kriser gör kommunen och det lokala samhället mer motståndskraftigt och handlingskraftigt. Förmågan att snabbt kunna agera vid störningar är avgörande för att skydda människor, verksamheter och samhällsfunktioner. Kultur- och fritidsnämnden ska stärka sin krisberedskap och förmåga att hantera risker. Det innebär att planer och rutiner utvecklas för att säkerställa trygghet, kontinuitet och god samverkan både internt och med andra aktörer. Arbetet omfattar även informationssäkerhet och cybersäkerhet.

Informationsklassning: Intern

Barn och ungas välbefinnande ska vara gott

Beslutad av	Uppdrag	Finansiering	Uppdraget berör följande målbild/er HV 2030
KF	Ta fram åtgärder för en jämlik barndom	Inom ram	Rättvist och ansvarstagande

Alla som bor, verkar och lever i Växjö kommun ska känna trygghet och tillit

Beslutad av	Uppdrag	Finansiering	Uppdraget berör följande målbild/er HV 2030
KF	Kraftsamla kring utveckling på Teleborg med fokus på samverkan, mötesplatser och deltagardriven verksamhet	3 mkr	Tryggt och tillitsfullt
KF	Skapa bättre upplevd service genom bland annat utbildningar	Inom ram	Växande och inkluderande

Kommunen har en effektiv och långsiktig ekonomistyrning som präglas av en god ekonomisk hushållning av gemensamma resurser

Beslutad av	Uppdrag	Finansiering	Uppdraget berör följande målbild/er HV 2030
KF	Effektivisering	Effektivisering 0,1 mkr	Tryggt och tillitsfullt

Informationsklassning: Intern

Personalpolitisk inriktning

Strategisk inriktning

En nyckelfaktor för att Växjö kommunkoncern ska kunna leverera en god välfärd till invånarna är att behålla befintlig personal och arbeta för en god arbetsmiljö med friska medarbetare.

Ledarskapet är en viktig faktor för hur nöjda och motiverade medarbetarna är på sin arbetsplats och under året kommer det att genomföras ett arbete med fokus på ledarskap som håller. Att kontinuerligt arbeta med tillitsbaserat ledarskap och psykologisk trygghet, på samtliga nivåer inom kommunkoncernen, är avgörande för att Växjö kommun ska fortsätta utvecklas som arbetsgivare.

För Växjö kommun är tillgången på kompetens avgörande. Utifrån den förändrade demografin ställs det krav på Växjö kommunkoncerns verksamheter att ställa om och anpassa samtidigt som medarbetares kompetens vidareutvecklas för att möta samhällets behov. Ett konkret exempel på insats inom detta område är att utreda omställningsmöjligheter för att kompetensförsörja framtidens välfärd.

De övergripande omvärldstrender som påverkar kommunkoncernen får även följder för kompetensförsörjningen. Nya angreppssätt behövs för att rekrytera och bemanna, ny teknik kan frigöra resurser och behov av nya expertkompetenser ställer krav på Växjö kommun som arbetsgivare. Kommunikationsinsatser kopplade till arbetsgivarvarumärket kommer att fortsätta under året för att stärka Växjö kommun som arbetsgivare och attrahera nya medarbetare. Det görs även en satsning på införande av resekort för medarbetare i Växjö kommun.

Kultur- och fritidsnämndens verksamheter deltar i koncerngemensamma initiativ. Därutöver genomförs insatser på respektive arbetsplats utifrån behov. Medarbetarenkäten är ett viktigt underlag för att identifiera och prioritera åtgärder. Att synliggöra och skapa ökad förståelse för mål och riktning är exempel på ett identifierat utvecklingsområde inom vissa avdelningar och enheter.

Informationsklassning: Intern

Ekonomi

Driftbudget exklusive kapitalkostnader

Kultur- och fritidsnämndens budgetram uppgår till **258** miljoner kronor. Det tillkommer ram för tilläggsanslag för att möta 2026 års lönenivåer. Intäkterna beräknas uppgå till **54** miljoner kronor. Den stora delen av intäkterna består av avgifter för uthyrning av idrottshallar och idrottsanläggningar till föreningar runt om i Växjö kommun. Kostnaderna beräknas uppgå till **312** miljoner kronor för 2026. Den största kostnadsposten för kultur- och fritidsnämnden är lokalkostnader, även personalkostnader och föreningsbidrag är stora kostnadsposter i budgeten.

Driftbudgeten redovisas exklusive kapitalkostnader då nämnden kommer få justerad budget efter utfall för beslutade investeringar.

Kommunfullmäktige har gett kultur- och fritidsnämnden i uppdrag att fortsätta arbeta med ungas fria tid. Förvaltningen ska tillsammans med föreningslivet möta unga på fler platser inom Växjö kommun. I detta uppdrag ingår det att införa fritidsklubb i samverkan med civilsamhället. Kultur- och fritidsnämnden får ett budgettillskott på 0,5 miljoner kronor.

För att stärka och utveckla folkhälsoarbetet och även främja personer senare i livet till ett aktivt och socialt liv, införs ett aktivitetsstöd för personer över 67. Kultur- och fritidsnämnden har fått ett budgettillskott på 1,1 miljoner kronor.

För att främja simkunnigheten ska en termin kostnadsfri simskola erbjudas för årskurs två. För detta uppdrag har kultur- och fritidsnämnden fått ett budgettillskott på 0,4 miljoner kronor.

För att säkerställa ett starkt föreningsliv både inom elit- och breddidrott, förstärks föreningsbidragen och höjd tas för ökade kostnader för föreningsägda anläggningar. Kultur- och fritidsnämnden har fått budgettillskott på 4,4 miljoner kronor för detta uppdrag.

Konst, kultur och bildning är viktiga delar i det demokratiska samhället. Kultur- och fritidsnämnden får ett budgettillskott på 3 miljoner kronor för att tillgängliggöra ett levande kulturliv för allas rätt till kultur. Kultur och fritidsnämnden får också ett budgettillskott på 1,9 miljoner kronor för att möjliggöra ett investerings- och projektstöd till bland annat kulturföreningar.

Även Studieförbunden är en viktig del för det lokala kulturlivet. Då deras statliga bidrag minskat, stärks deras stöd med 0,3 miljoner kronor.

Kultur- och fritidsnämnden har blivit tilldelade en effektivisering på 0,1 miljoner kronor. I nämndens nettoram ingår också tillskott för hyreskostnader samt icke resultatpåverkande ramjusteringar. En icke resultatpåverkande ramjustering innebär att nämnden fått en minskad kostnad och att ramen justeras ner med samma nivå.

Informationsklassning: Intern

tkr	Intäktsbudget 2026	Kostnadsbudget 2026	Nettobudget 2026	Nettobudget 2025
Nämnd	0	-1 370	-1 370	-1 370
Allmän Fritidsverksamhet	270	-48 316	-48 046	-43 496
Stöd till studieorganisationerna	0	-3 148	-3 148	-2 922
Allmän Kulturverksamhet	6 089	-55 344	-49 255	-46 346
Bibliotek	1 892	-57 456	-55 564	-52 762
Idrotts och fritidsanläggningar	45 513	-146 241	-100 728	-91 335
Summa	**53 764**	**-311 875**	**-258 111**	**-238 231**

Driftbudget kapitalkostnader

Kapitalkostnaderna bygger på aktiverade investeringar. Dessa kommer att förändras i takt med att pågående och kommande investeringar färdigställs och aktiveras.

tkr	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028
Beslut enl KF	-4 000	-4 000	-4 000
Aktiverat tom 2025-12-31	**-4 000**	**-4 000**	**-4 000**

Informationsklassning: Intern

Investeringsbudget

Tabellen nedan visar nämndens totala investeringsbehov.
Budgeten fördelas mellan nämnd eller bolag i kommunkoncernen.

Kommunkoncernens nämndsspecifika investeringar

tkr	Utgift 2026	Utgift 2027	Utgift 2028	Utgift 2029	Utgift 2030
Investeringsutgift koncernbolag	-130 010	-38 340	-116 998	-98 000	-72 500
Investeringsutgift nämnd	-26 642	-17 300	-6 950	-6 500	-5 550
C/o Vöfab	-1 500	-1 500	0	0	0
Nya simhallen	-40 000	-331 824	-400 000	0	0
Effektivisering		9 910	3 750	6 635	3 750
Summa	**-198 152**	**-379 054**	**-520 198**	**-97 865**	**-74 300**

År 2026 fortsätter den investeringsprocess som infördes på Växjö kommun 2024. Investeringarna i tabellen nedan visar kultur- och fritidsnämndens beslutade och planerade investeringar för kommande femårsperiod.

Utgifterna avviker något mot kommunfullmäktiges beslutade budget då kommunfullmäktiges budget utgår från driftsättningsår 2026-2030 och kultur- och fritidsnämndens internbudget baseras på utgiftsår.

Kultur- och fritidsnämnden har fått en årlig effektivisering på sin investeringsbudget. Inför år 2026 är effektiviseringen inlagd och fördelad mellan koncernbolagens och kultur- och fritidsnämndens investeringsbudget. För de framtida åren ligger effektiviseringen ej fördelad, planen är att denna kommer fördelas inför kommande år.

Investeringsbudget

tkr	Utgift 2026	Utgift 2027	Utgift 2028	Utgift 2029	Utgift 2030
Beslut enl KF					
Bad och Friluftsanläggningar	-1 400	-900	-950	-1 000	-2 550
Utbyte/inköp av inventarier	-8 450	-2 400	-1 500	-3 500	-1 000
Idrottsanläggningar	-16 792	-14 000	-4 500	-2 000	-2 000
Simhallen	-40 000	-331 824	-400 000	0	0
Summa	**-66 642**	**-349 124**	**-406 950**	**-6 500**	**-5 550**

Informationsklassning: Intern